

UN DESTIN ȘI O OPERĂ DE EXCEPȚIE (cu referință la monografia bibliografică „Alexe Rău – un vizionar al biblioteconomiei basarabene”)

Ludmila CORGHENCI

ORCID 0000-0002-0248-9108

Biblioteca Națională a Republicii Moldova

Rezumat: Autorul prezintă recenta publicație a Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova – monografia biobibliografică „Alexe Rău – un vizionar al biblioteconomiei basarabene”, care este parte a colecției „Biblioleader”. Lucrarea reprezintă un studiu solid documentat, inserând articole și manuscrise ale protagonistului, materiale dedicate acestuia în număr de 1116 de publicații. Volumul prezintă interes și un real folos pentru toți cei care sunt preocupați de activitatea bibliotecară.

Cuvinte-cheie: Alexe Rău, colecția „BiblioLeader”, monografie biobibliografică.

Abstract: The author presents the recent publication of the National Library of the Republic of Moldova - the biobibliographic monograph "Alexe Rău – a visionary of Bessarabian librarianship", which is part of the "Biblioleader" collection. It is a solidly documented study, including articles and manuscripts of the protagonist, materials dedicated to him and counting bibliographically 1116 publications. It is of interest and of real use to all those who are concerned with library activity.

Keywords: Alexe Rău, BiblioLeader collection, biobibliographic monograph.

Lucrarea „Alexe Rău – un vizionar al biblioteconomiei basarabene”¹ face parte din proiectul BiblioLeader, inițiat de Biblioteca Națională a Republicii Moldova în anul 2000, fiind elaborată și editată în contextul consemnării a 70 de ani de la nașterea protagonistului. Proiectul urmărește scopul de a sintetiza, a identifica bibliografic, a valorifica și a promova opera documentară a specialiștilor de referință din Republica Moldova în domeniul biblioteconomic și al științelor informării. Pe parcurs proiectul s-a materializat în lucrări (monografii biobibliografice, culegeri de articole, ePortofolii documentare aniversare), în organizare de reuniuni profesionale aniversare și ediții tematice ale Forumului Cercetătorilor din cadrul sistemului național de biblioteci.

Recentul volum, fiind unul bine documentat, marcat de un puternic suport teoretico-științific, este deopotrivă ancorat

atât în realitățile anterioare, cât și în cele curente, datorită reflectării unei moșteniri biblioteconomice, literare, intelectuale și spirituale, care orientează și obligă. Alexe Rău – biblioteconomist, bibliolog și bibliofil, scriitor, manager – a creat în timpul vieții, precum și prin scrierile sale de excepție, rămase ca moștenire, „spații” (în sens de concepte și viziuni, asociații și grupuri, strategii și proiecte etc.) la care profesioniștii doreau să adere. Ca un veritabil lider în profesie, Domnia sa a elaborat și a comunicat viziuni, a ghidat acțiuni, a încurajat/stimulat specialiștii să gândească dincolo de norme, să experimenteze, să-și asume riscuri, să depășească obișnuințele, a recunoscut și a apreciat contribuțiile colegilor [2].

Valoarea volumului este determinată de abordarea creativă și profundă a dimensiunilor operei lui Alexe Rău. Nota asupra ediției, semnată de Aliona Tostogan, prezintă scopul, structura, specificul identificării bi-

¹ Alexe Rău – un vizionar al biblioteconomiei basarabene : Monografie biobibliografică / Biblioteca Națională a Republicii Moldova ; responsabil de ediție : Aliona Tostogan. – Chișinău, 2024. – 363 p. – (Colecția „BiblioLeader”, ISBN 978-9975-3425-7-5). – ISBN 978-9975-119-67-2.

bliografice a documentelor și aranjării descrierilor bibliografice.

Demersul științifico-bibliografic este configurat în două părți: *Articole și studii și Bibliografie*.

Partea I ne invită să reflectăm asupra contribuțiilor științifice ale lui Alexe Rău prin prisma operelor Domniei sale, precum și prin articolele semnate de alți autori – istorici, biblioteconomiști (Ion Valer Xenofontov, Ludmila Corghenci, Aliona Muntean, Nina Navroțchi).

Subcapitolul *Articole și studii semnate de Alexe Rău* reunește patru materiale re-publicate din reviste de specialitate și culegeri, din perioada 1994-2014, și șapte texte inedite, cu statut de manuscris. Rezultatele cercetărilor, integrate în materialele re-publicate, ne invită să reflectăm asupra subiectelor actuale și în prezent, dar și să facem conexiuni cu titlul monografiei biobibliografice. Alexe Rău a avut într-adevăr capacitatea de a privi mai departe, de a intuit, și el a folosit aceste capacități pentru a sprijini comunitatea în a înțelege perspectivele și posibilitățile de dezvoltare a bibliotecilor. Doar prezentarea titlurilor articolelor și studiilor confirmă cele menționate: „Filosofia ca infrastructură a gândirii biblioteconomice”, „Bibliotecile și democrația”, „Gânduri despre cadrul juridic, de reglementare a bibliotecilor din Moldova”, „Psihologia managementului de bibliotecă”.

Componenta inedită a monografiei – 7 manuscrise (textescrisedemână, scanate) – prezintă în profunzime atitudinea lui A. Rău față de muncă, de scrierea științifică. Lectura acestora are specificul și farmecul său, în acest context fiind relevante aprecierile biblioteconomistei române Cristina Marinescu: „Lumea documentelor manuscrise este un domeniu aparte. Dacă în

cazul cărții tipărite ai, de obicei, spre lecturare, un text de o anumită uniformitate, manuscrisul te poate lua prin surprindere printr-o alăturare de fragmente disparate, la fel de neașteptate ca gândurile «parazite» în procesările zilnice ale minții. Parcurgerea manuscrisului ce se prezintă sub forma fișelor separate seamănă uneori, din punct de vedere al procesului intelectual, cu lecturarea unui dosar de cercetare penală sau civilă. Din varietatea documentelor și din numeroasele corecții manuscrise se încheagă, încet dar spectaculos, o realitate adesea multifățetată, despre care mărturisește autorul” [1].

Capitolul „Bibliografie” este impresionant prin dimensiune, dar și calitate (este meritul incontestabil ale echipei de autori, îndeosebi al Margaretei Cebotari, care a trudit și asupra indexurilor auxiliare). Astfel, opera biblioteconomică a protagonistului este reflectată prin 737 de înregistrări bibliografice (acestea incluzând descrieri bibliografice, prezentarea conținutului, adnotări), augmentând potențialul analitic și informațional al lucrării. Opera literară și creația muzicală este formată din 102 înregistrări bibliografice, iar publicațiile despre protagonist – din 275 de înregistrări.

Pentru orientarea operativă și utilizarea distinctă a publicațiilor bibliografiate (în total – 1116) au fost elaborate 6 indexuri auxiliare: de nume, de titluri, de subiecte și altele.

Monografia biobibliografică ne invită să reflectăm asupra operei multiaspectuale a lui Alexe Rău, s-o citim critic, s-o valorificăm continuu. Este un suport esențial, dar și un îndemn pentru creșterea profesională continuă a personalului din biblioteci și poate fi de un real folos pentru toți cei care sunt preocupați de activitatea bibliotecară.

Referințe bibliografice:

- MARINESCU, Cristina. Emoția reconstituirii unui text dintr-un manuscris ca un joc de puzzle. Disponibil: <https://www.contributors.ro/emoția-reconstituirii-unui-text-dintr-un-manuscris-ca-un-joc-de-puzzle/> [accesat 2024-05-08].
- ROLUL liderului, Disponibil: <https://eduform.snsr.ro/baza-de-date-online-cu-resurse-pentru-dezvoltarea-unui-management-institutional-antreprenorial-de-calitate-in-scoli-defavorizate/rolul-liderului> [accesat 2024-05-07].